

Regionkontoret, RF- och RS-sekretariat
Christina Ersson
Telefon: +4621175740
Epost: christina.ersson@regionvastmanland.se

DELEGATIONSBeslut RS PRESIDIUm CEF-ANSÖKAN NOBELBANAN

Beslutat av Regionstyrelsens presidium

Period från 2023-12-04

Period till 2023-12-11

DATUM	Dnr	ÄRENDE OCH BESLUT
2023-12-05	RUF230346	<p>Ärende: CEF-ansökan för lokaliseringsutredning av Nobelbanan</p> <p>1. Beslut: Regionstyrelsen beslutar att godkänna den CEF-ansökan till Trafikverket och regeringen som tagits fram inom bolaget Oslo-Sthlm 2.55 AB gällande lokaliseringsutredning av Nobelbanan.</p> <p>Beslut enligt punkt 1.1 i delegationsordning för Regionstyrelsen</p>

Vid protokollet	Beslut av
	
Christina Ersson	Mikael Andersson Elfgrén
Sekreterare	Regionstyrelsens ordförande
Beslut av	Beslut av
	
Malin Gabrielsson	Kenneth Östberg
Regionstyrelsens 1:e vice ordförande	Regionstyrelsens 2:e vice ordförande

Regionala utvecklingsförvaltningen, Samhällsutveckling
Siv Living
siv.living@regionvastmanland.se

TJÄNSTESKRIVELSE LOKALISERINGSUTREDNING NOBELBANAN

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen godkänner den CEF-ansökan till Trafikverket och regeringen som tagits fram inom bolaget Oslo-Sthlm 2.55 AB gällande lokaliseringsutredning av Nobelbanan.

Ärendet i korthet

Regionerna och kommunerna i stråket mellan Oslo och Stockholm jobbar sedan drygt sju år tillbaka i bolaget Oslo-Sthlm 2.55 för att förverkliga en modern järnvägsförbindelse. En sådan förbindelse skulle kraftigt bidra till att öka möjligheten till regional pendling och godstransporter i stråket. Med behoven av att stärka försvarsförmågan och behoven inom försvarsindustrin är stråket nu mer angeläget och akut än på väldigt länge.

Stråket föreslås inkluderas i den så kallade ScanMed-korridoren i samband med revideringen av TEN-T. Med förslaget öppnas ytterligare möjligheter att finansiera både utredningar och investeringar med EU-medel. Vi ser nu förutsättningar att komma vidare med stråket genom att regionalt genomföra en lokaliseringsutredning och miljökonsekvensbeskrivning av en ny koppling mellan Värmlandsbanan (Kristinehamn) och Mälärbanan (Örebro), vilken kallas Nobelbanan.

Utredningskostnaden uppskattas till 7 miljoner euro och CEF-medel söks för 50% av den kostnaden. Resterande finansiering om 3,5 miljoner euro ska bolaget och dess sex ägare stå för. Region Västmanlands del beräknas uppgå till 0,5 miljoner euro som fördelas under åren 2024–2026 med tyngdpunkt på år 2025. (0,1 + 0,3 + 0,1) Dessa medel planeras att tas från länstransportplanens planram om det är möjligt enligt Trafikverkets regelverk, och i annat fall från regionens ordinarie budget. Bolagets finansiering är en förskottering vilket innebär att i förlängningen, om stråket förverkligas, önskas bolagets del räknas in i investeringskostnaderna och då regleras tillbaka från staten.

EU-kommissionen har pekat på att det är strategiskt klokt att söka utredningsmedel och på så sätt förbereda möjligheten att söka medel för investeringar i ett senare skede. Trafikverkets Mellersta Region är positiva till att medverka i lokaliseringsutredningen, där de har en viktig roll att säkerställa att utredningen genomförs på ett sådant sätt att den uppfyller alla de formella krav som kan ställas.

Beslutet skickas till

- Siv Living, Regionala utvecklingsförvaltningen
- Jonas Karlsson, Oslo-Sthlm 2.55 AB

Till: Infrastrukturdepartementet

Finansiering av CEF-ansökan

**“Stockholm-Oslo – a proposed extension
of the Scandinavian-Mediterranean Corridor”**

Regionerna och kommunerna i stråket mellan Oslo och Stockholm jobbar sedan drygt sju år tillbaka tillsammans i bolaget Oslo-Sthlm 2.55 för att förverkliga en modern järnvägsförbindelse. Vi ser att en sådan förbindelse skulle vara bra för Sverige och Norge och kraftigt bidra till att öka möjligheten till regional pendling och godstransporter i stråket. Med behoven av att stärka försvarsförmågan och behoven inom försvarsindustrin är stråket nu mer angeläget och akut än tidigare.

Vi som representerar stråket har redan från början bestämt oss för att jobba seriöst tillsammans med myndigheterna i både Sverige och Norge. Att med stor respekt för processen, se hur vi kan bidra till att en förbindelse skulle kunna förverkligas fortare. Vi har försökt hitta lösningar och presenterat ny kunskap. Vi noterar med stor glädje att regeringen bidragit till att hela stråket nu föreslås inkluderas i den så kallade ScanMed-korridoren i samband med revideringen av TEN-T. Med förslaget öppnas ytterligare möjligheter att finansiera både utredningar och investeringar.

Vi ser nu förutsättningar att komma vidare med en av pusselbitarna i stråket och har diskuterat både med EU-kommissionen och Trafikverket om möjligheten att regionalt genomföra en lokalisering-utredning och miljökonsekvensbeskrivning av en ny koppling mellan Värmlandsbanan (Kristinehamn) och Mälärbanan (Örebro). Den så kallade Nobelbanan är den enda pusselbiten vars funktion, förutsättningar och kostnader ännu inte utretts. I de samtal vi haft med EU-kommissionen har man också pekat på att det ofta är strategiskt klokt att söka utredningsmedel och på så sätt förbereda möjligheten att söka medel för investeringar i ett senare skede. Vi har förankrat en regional medverkan från blivande Trafikverket Mellersta Regionen. De har en viktig roll att säkerställa att utredningen genomförs på ett sådant sätt att den uppfyller alla de formella krav som kan ställas och kommer att garanteras medverkan och en tung roll i både styrgrupper och arbetsgrupper.

Ägarna till bolaget Oslo-Sthlm 2.55 har tillsammans kommit överens om att finansiera ett sådant utredningsarbete. Det innebär att vi avser att tillföra bolaget de resurser som krävs för att finansiera resterande 50% av kostnaderna utöver den finansiering som vi söker CEF-medel för (7 miljoner €). Bolaget Oslo-Sthlm 2.55 måste i sin tur upphandla en organisation för genomförande av arbetet, vilket innebär en utökad omfattning av bolagets verksamhet under projektperioden. Vi har säkerställt att bolaget kan knyta till sig den kompetens som krävs. Formellt önskar vi att vår finansiering, i den händelse av att stråket förverkligas, ska räknas in i investeringskostnaderna och då regleras tillbaka.

Mikael Andersson Elfgrén
Regionstyrelseordf
Region Västmanland

Andreas Svahn
Regionstyrelseordf
Region Örebro län

Åsa Johansson
Regionstyrelseordf
Region Värmland

Staffan Jansson
Kommunstyrelseordf
Västerås stad

John Johansson
Kommunstyrelseordf
Örebro kommun

Linda Larsson
Kommunstyrelseordf
Karlstad kommun

Budget

Kostnader (miljoner €)	Finansieras	2024	2025	2026	Summa
WP 1: Projekt-koordinering	Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,1	0,3	0,2	0,6
WP 2: Lokaliseringsstudie	Oslo-Stockholm 2.55 AB	1,2	2,8	1	5,0
WP3: Finansiering och organisation	Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,5	0,6	0,2	1,3
WP4: CBA	Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,1			0,1
Summa		1,9	3,7	1,4	7,0

Finansiering (miljoner €)	2024	2025	2026	Summa	Kommentar
Oslo-Stockholm 2.55 AB - bolaget	0,3	0,3	0,1	0,7	Finansieras inom bolagets budget
Oslo-Stockholm 2.55 AB - ägare	0,65	1,55	0,6	2,8	Delas mellan ägarna av bolaget
CEF-medel	0,95	1,85	0,7	3,5	EU-finansiering
Summa	1,9	3,7	1,4	7,0	

Bakgrund

Nobelbanan är ett avgörande steg för att knyta ihop Värmland med Mälardalen, den är ett viktigt steg i riktning mot en modern järnvägsförbindelse Oslo-Stockholm och den skulle avlasta Västra stambanan mellan Stockholm och Göteborg både avseende passagerartrafik och gods. Tillsammans med de små åtgärder som återstår på Mälärbanan skulle man i praktiken skapa en ny öst-västlig stambana norr om Mälaren och tillsammans med Norge-Vänerbanan skulle man skapa ett nytt godsstråk till Västsverige.

WSP och Sweco har i utredningar visat på att en sådan järnvägsförbindelse skulle vara starkt samhällsekonomiskt lönsam. I WSPs rapport från juni 2023 kan man se att det skulle generera en netto-nuvarandes-kvot (enligt ASEK 7) på +0,75 vilket måste betraktas som unikt för järnvägsprojekt i Sverige. Resandet på Mälärbanan skulle öka med mellan 4 och 5 miljoner resor per år och resandet på en ny Nobelbana skulle hamna på närmare 4 miljoner resor per år. Nobelbanan skulle också skapa den järnvägsförbindelse till Karlskoga som idag saknas, och som är viktig för försvarsindustrin där.

Stråket har idag en unik position med stora delar av svensk försvarsindustri samtidigt som över hälften av alla anställda i totalförsvaret i Sverige finns i stråket. Både försvarsindustri och totalförsvaret har stora behov när det gäller kompetensförsörjning. Till det kommer behovet av östvästliga transporter som en följd av Sveriges kommande NATO-anslutning. (Källa: Sweco, *Totalförsvaret, försvarsindustrin och järnvägen Oslo-Stockholm*, juni 2023).

Avsaknaden av lokaliseringstudier skapar dessutom problem för den lokala och regionala planeringen då otydliga reservat försvårar vidare utveckling.